

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Розвиток агропродовольчих ринків в умовах євроінтеграції»

Ступінь вищої освіти - Доктор філософії

Спеціальність **075 Маркетинг**

Освітня програма «Маркетинг»

Рік навчання 1, семестр 2

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 6

Мова викладання українська

Лектор курсу

д.е.н., професор кафедри маркетингу та міжнародної торгівлі
Збарський Василь Кузьмич

**Контактна інформація
лектора (e-mail)**

zbarsky@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4858>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Розвиток агропродовольчих ринків в умовах євроінтеграції» – є вибірковою дисципліною. Новий Закон України «Про освіту» декларує, що досягнення мети освіти забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині. Однією з таких ключових компетентностей є підприємливість і фінансова грамотність. Саме на формування цієї компетентності спрямована навчальна дисципліна, покликана розвинути в студентів критичне та системне мислення з питань формування аграрних ринків в умовах євроінтеграції економіки.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- набуття вмінь і знань теоретико-методологічних основ регулювання аграрних ринків та розробки пропозицій щодо застосування інструментів регулювання з метою збалансування інтересів всіх учасників аграрних відносин (виробників, споживачів та держави);
- вивчення механізмів та інструментів регулювання аграрних ринків та оцінка наслідків їх застосування для виробників сільськогосподарської продукції, споживачів та держави;
- вивчення передового зарубіжного та набутого вітчизняного досвіду щодо регулювання аграрних ринків на принципах Світової організації торгівлі (СОТ);
- вивчення нормативно-правової бази регулювання аграрних ринків;
- аналіз механізмів регулювання аграрних ринків мінеральний добрив, паливо-мастильних матеріалів, засобів захисту рослин;
- обґрунтування ефективності державної підтримки ринків АПК.

Результатом вивчення дисципліни є набуття здобувачами освіти за ОП «Маркетинг» таких компетентностей:

Інтегральна компетентність - Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в сфері маркетингу в професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел аграрних формувань.

ЗК7. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК8. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК2. Здатність коректно інтерпретувати результати останніх теоретичних досліджень у сфері маркетингу підприємств АПК та практики їх застосування.

СК4. Здатність застосовувати творчий підхід до роботи за фахом.

Програмні результати навчання за ОП «Маркетинг»:

P2. Вміти адаптовувати і застосовувати нові досягнення в теорії та практиці маркетингу для досягнення конкретних цілей і вирішення задач ринкового суб'єкта.

P3. Планувати і здійснювати власні дослідження у сфері маркетингу, аналізувати його результати і обґрунтовувати ухвалення ефективних маркетингових рішень в умовах невизначеності.

P4. Вміти розробляти стратегію і тактику маркетингової діяльності з урахуванням крос-функціонального характеру її реалізації.

P7. Вміти формувати і вдосконалювати систему маркетингу ринкового суб'єкта.

P9. Розуміти сутність та особливості застосування маркетингових інструментів у процесі прийняття маркетингових рішень.

P11. Використовувати методи маркетингового стратегічного аналізу та інтерпретувати його результати з метою вдосконалення маркетингової діяльності ринкового суб'єкта.

P15. Збирати необхідні дані з різних джерел, обробляти і аналізувати їх результати із застосуванням сучасних методів та спеціалізованого програмного забезпечення.

Об'єктом вивчення дисципліни є процес розвитку агропродовольчих ринків в умовах євроінтеграції.

Предметом дисципліни «Розвиток агропродовольчих ринків в умовах євроінтеграції» є сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів регулювання ринків в умовах євроінтеграції.

Вимоги до знань та вмінь, засвоєних слухачами в результаті вивчення дисципліни аспірант (здобувач) повинен:

- знати та розуміти основні аспекти формування пропозиції на внутрішньому сегменті агропродовольчого ринку України.
- знати та вміти використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення регулювання агропродовольчих ринків в умовах євроінтеграції.
- знати специфіку інструментів аграрної політики щодо регулювання агропродовольчого ринку в контексті європейської інтеграції.
- знати та вміти здійснювати аналіз виробництва агропродовольчої продукції.
- знати основні засади формування ефективної антикартельної та антикорупційної політики у сфері регулювання аграрних ринків.
- вміти здійснювати аналіз тенденцій розвитку торговельної політики членів СОТ.
- знати та вміти використовувати механізми регулювання основних ринків продукції рослинництва і тваринництва.

Також аспірант (здобувач) повинен вміти:

- розробляти пропозиції (проекти регіональних і галузевих програм, нормативно-правових актів тощо) щодо удосконалення аграрних відносин, застосовуючи комплексний підхід до аналізу державної аграрної політики та використовуючи базові знання з державного регулювання аграрними відносинами та науково-обґрунтований понятійний апарат;
- готувати практичні рекомендації органам державної влади і місцевого самоврядування щодо вибору ефективних механізмів регулювання аграрними відносинами;
- прогнозувати наслідки реалізації програм розвитку аграрних ринків ресурсів, аграрного сектору за допомогою системного аналізу, застосовуючи результати моніторингу, узагальнення показників їх розвитку;
- готувати аналітичні довідки, пропозиції, доповіді щодо розвитку аграрних ринків з урахуванням світових тенденцій та національних інтересів України;
- вживати заходи до запровадження кращих форм і методів діяльності органів державного управління, виходячи зі змісту державно-управлінських технологій;
- висловлювати, обґрунтовувати і відстоювати власну позицію стосовно розвитку аграрних відносин в Україні на основі ціннісного відношення до історичного минулого й сучасного розвитку країни.

Також аспірант (здобувач) повинен знати:

- теоретико-методологічні основи регулювання аграрних ринків;
- основні чинники, перебіг та наслідки для суспільства перетворень в аграрній сфері;
- основні світові тенденції розвитку ринків АПК;

• взаємозв'язки аграрної політики, національних інтересів та національної безпеки.

Слухач має отримати навички щодо розроблення пропозиції, проектів програм, нормативно-правових актів щодо удосконалення аграрних відносин, застосовуючи комплексний підхід до аналізу діяльності аграрних ринків та використовуючи базові знання з державного регулювання аграрними відносинами та понятійний апарат; вибору ефективних механізмів управління аграрними відносинами; прогнозування наслідків реалізації програм розвитку територій, аграрного сектору за допомогою системного аналізу.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/, практичні)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
Модуль 1. Теоретичні засади формування стратегій. Основні види стратегій				
Тема 1. Теоретичні засади розвитку агропродовольчого ринку в умовах євроінтеграції економіки	3/3	Основні категорії й поняття. Еволюція наукових поглядів на роль держави в регулюванні економічних процесів. Сутність поняття «регулювання» в контексті теорії і практики державного управління. Об'єктивна обумовленість державного протекціонізму щодо сільського господарства. Державна підтримка як чинник забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарського виробництва. Цілі, завдання, принципи державної політики України щодо врегулювання та удосконалення діяльності аграрних ринків в Україні.	Практична робота №1	10
Тема 2. Методологічний базис наукового пізнання агропродовольчого ринку за вимогами євроінтеграції економіки	3/3	Основні цілі та інструменти регулювання агропродовольчих ринків. Механізми регулювання попиту: стимулювання доходів населення; компенсація частини витрат на харчування населення; управління попитом спецспоживання та формування державного резерву; фінансові інтервенції; регулювання цін; зняття бар'єрів між регіональними та локальними ринками; стимулювання вертикальної інтеграції; інформаційне стимулювання попиту. Механізми регулювання пропозиції: прямі цінові субсидії виробникам; заходи щодо зниження витрат в сільському господарстві; пільгове кредитування (компенсація відсоткових ставок за користування кредитом); лізинг техніки; програмне управління; товарні інтервенції; збутова кооперація; прямі платежі в доход фермерам; квотування виробництва; обмеження на використання землі; оподаткування виробництва продукції; ліцензування учасників ринку; контроль за якістю продукції. Заходи організаційного, інфраструктурного та інформаційного характеру: розвиток біржової торгівлі; розвиток торгівлі деривативними інструментами; розвиток торгівлі складськими розписками; регулювання транспортних тарифів; субсидування зберігання; ліцензування сховищ; використання державної власності; ліцензування організацій гуртової і роздрібною торгівлі; інформаційне забезпечення агропродовольчих ринків. Механізми регулювання зовнішньоекономічної діяльності: тарифні методи регулювання, нетарифні методи регулювання.	Практична робота №2	10
Тема 3. Стан і проблеми розвитку євроінтеграції	4/4	Концептуально-методологічні засади регулювання агропродовольчих ринків. Національна	Практична	15

агропродовольчого ринку		агропродовольча система як об'єкт регулювання. Критерії ефективності державного регулювання сільськогосподарського виробництва. Методологічні підходи щодо оцінки ефективності державної підтримки сільськогосподарського виробництва. Еволюція формування системи державного регулювання сільськогосподарського виробництва в США та ЄС. Механізм регулювання сільськогосподарського виробництва в країнах з розвинутою ринковою економікою.	робота №3	
Модуль 2. Вибір маркетингової стратегії та процес її реалізації				
Тема 4. Напрями розвитку суб'єктів агропродовольчого ринку в умовах євроінтеграції економіки	3/3	Історичні аспекти формування механізму державного регулювання аграрного сектору економіки України. Трансформація механізму державного регулювання сільського господарства України при переході до ринкових відносин. Механізм бюджетного фінансування сільськогосподарського виробництва. Державна підтримка аграрного сектору економіки за допомогою спеціальних режимів та механізмів оподаткування.	Практична робота №4	10
Тема 5. Удосконалення системи управління суб'єктами агропродовольчого ринку в умовах євроінтеграції економіки	3/3	Формування механізму регулювання ринків продукції рослинництва в Україні. Формування механізму регулювання ринку паливно-мастильних матеріалів. Формування механізму регулювання ринку мінеральних добрив. Формування механізму регулювання ринку засобів захисту рослин.	Практична робота №5	10
Тема 6. Шляхи розвитку експортного потенціалу сільськогосподарських підприємств у європейському напрямі	4/4	Основні напрями удосконалення регулювання ринків ресурсів АПК в умовах глобальних змін зовнішнього середовища. Методологічні підходи щодо удосконалення механізму державного регулювання сільськогосподарського виробництва. Прогнозування тенденцій розвитку ринків ресурсів АПК в Україні. Методичні підходи щодо обґрунтування обсягів державної підтримки для сільськогосподарського виробництва в розрізі основних видів ресурсів АПК. Формування системи державної підтримки сільського господарства в умовах інтеграції до світового економічного простору.	Практична робота №6	15
Всього за семестр				70
Залік				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Самостійні роботи, повинні мати коректні текстові посилання на використані джерела
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано